

Bijlage 2 Memo toelichting uitwerking taakmutaties meicirculaire 2021 bij de Begroting 2022-2025

Aan: De gemeenteraad van Dalfsen

Van: College van B&W

Betreft: Toelichting uitwerking taakmutaties meicirculaire 2021

Datum: 5 oktober 2021

Samenvatting

De financiële effecten van de meicirculaire zijn in de begroting 2022-2025 verwerkt. Van de toegezegde middelen door de overheid is hierbij een klein deel geclaimd voor verwerking in de begroting. Deels komt dit doordat een aantal plannen vrijwel tegelijk met opstellen van de begroting uitgewerkt worden: de resultaten van deze plannen komen te laat om in de begroting opgenomen te worden. Deze notitie is bedoeld om inzicht te geven welke claims er in de (nabije) toekomst gedaan kunnen worden en welk beslag dit nog kan leggen op het begrotingssaldo.

Deze toelichting is informierend, er zijn dus geen raadsbesluiten aan verbonden.

Overzicht taakmutaties meicirculaire 2021

Conform de afspraken zijn de financiële effecten van de meicirculaire verwerkt op de inkomstenkant van de begroting. Het is belangrijk om een totaaloverzicht te hebben ten einde een goede bestuurlijke afwegingen te maken over de uit te voeren gemeentelijke taken en de bijbehorende budgetten. Hieronder volgt een toelichting op de taakmutaties: per onderdeel bespreken we wat er al in de begroting aan de uitgavenkant verwerkt is en welke claims eventueel nog kunnen volgen. Dit betreft alleen de onderdelen die met een * aangemerkt zijn (zie tabel 3). Waar mogelijk is hiervan een financiële inschatting gemaakt.

Per onderdeel wordt eerst de tekst uit de notitie in juni herhaald, daarna volgt de nadere duiding met de actuele kennis.

(bijlage 2 meicirculaire – tabel 3)

Toelichting mutaties gemeentefonds in cijfers :

Mutatie algemene uitkering	2021	2022	2023	2024	2025
1. Accres gemeentefonds	-	-213.000	-378.000	-524.000	-551.000
2. Btw-compensatiefonds	125.000	-	-	-	-
3. Hoeveelheidsverschillen	355.000	659.000	956.000	1.253.000	1.506.000
4. WOZ waarde mutaties	119.000	239.000	193.000	150.000	105.000
5*. Jeugdzorg	135.000	-	-	-	-
6*. Integratie-uitkering Participatie	80.000	101.000	99.000	64.000	81.000
7*. Voogdij 18+	15.000	-124.000	-124.000	-124.000	-124.000
8*. Coronacompensatie	263.000	-	-	-	-
9*. Wet Open Overheid	-	107.000	121.000	136.000	151.000
10. Resultaat opruimen vliegtuigwrak	42.000	-	-	-	-
11. Stelpost Herijking -> uitstel naar 2023	-	-160.000	-	-	-
12. Diverse overige verschillen	110.000	58.000	54.000	51.000	48.000
				-	-
Totaal mutatie	1.244.000	667.000	921.000	1.006.000	1.216.000

Toelichting op de mutaties aangemerkt met *

5*. Aanpak problematiek jeugdzorg:

Tekst in de notitie Meicirculaire:

De compensatie via het gemeentefonds heeft als oogmerk :

- Vormgeven consultatiefunctie GGZ
- Tegengaan wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpproblematiek en
- Tegengaan verdringing van andere uitgaven bij gemeenten.
- Praktijk Ondersteuners Huisartsenzorg (POH)
- Regie voeren op voorkomen en aanpakken wachttijden ingekochte specialistische jeugdzorg

Voor Dalfsen is van het landelijk totaal ad. € 913 mln nu € 535.000 toegekend. Het nieuw aan te stellen kabinet zal een besluit nemen over de nog te verdelen extra compensatie. Zoals eerder gemeld was er een structurele stelpost van € 400.000 welk bedrag met deze toekenning verrekend is. Er wordt dus een incidenteel positief resultaat van € 135.000 gerapporteerd in deze circulaire.

Nadere uitwerking bij de begroting:

Op 26 juli 2021 heeft de VNG een ledenbrief verstuurd over het aangepast voorstel nieuwe verdeling gemeentefonds (cijfers 2019) en de afspraken over nieuwe stelpost jeugd.

Dit betekent voor Dalfsen concreet het volgende :

Ledenbrief VNG mutaties	2022	2023	2024	2025
Extra middelen jeugdzorg	1.649.000	1.368.000	1.284.000	1.179.000
Herverdeling aanpassingen maatstaven 2019		-228.000	-228.000	-228.000
Saldo mutaties	1.649.000	1.140.000	1.056.000	951.000

De algemene richtlijn vanuit de VNG-ledenbrief in juli adviseert om 100% op te nemen in 2022 en 75% in de jaren 2023, 2024 en 2025.

Toegekend dus € 1.649.000 en in de begroting verwerkt extra budget ad. € 177.000. Een deel van dit bedrag compenseert de tekorten van voorgaande jaren (niet nader te bepalen). Er wordt in samenhang met Grip op Sociaal Domein, de nota preventiebeleid en visie op jeugdzorg een nader plan uitgewerkt gericht op versterking van preventie, algemene voorzieningen en beperking van kosten van gespecialiseerde jeugdhulp (met gelijkblijvende of betere kwaliteit), waarvoor onderbouwd middelen zullen worden gevraagd via een separaat raadsvoorstel.

Eerder vastgestelde taakstelling schrappen

In de voorgaande jaren zijn de kosten van de jeugdzorg in Dalfsen, evenals in veel andere gemeenten gestegen. Dit stond tegenover een dalende rijksbijdrage voor de jeugdzorg. In een streven naar kostenbeheersing is een taakstelling opgelegd van € 100.000 oplopend naar € 400.000 in een periode van vier jaar.

Inmiddels is uit het onderzoek van de landelijke arbitrage commissie gebleken dat de gemeenten structureel te weinig middelen ontvangen voor de uitvoering van de jeugdzorg. Zo blijkt onder meer dat de problematiek waarvoor een beroep gedaan wordt op jeugdhulp in zwaarte toeneemt. Dit leidt tot een stijging van de gemiddelde kosten per jeugdige en maar ook van de totale kosten voor jeugdhulp. Op basis van advies van de daartoe ingestelde arbitragecommissie ontvangen gemeenten in ieder geval tot en met 2028 extra middelen voor de uitvoering van de jeugdzorg. Deze middelen zijn bedoeld om (1) tekorten uit het verleden te compenseren, (2) zorg te dragen voor betere dekking van de uitvoeringskosten van jeugdzorg op dit moment en (3) in de komende jaren en ter financiering van maatregelen gericht op een betere beheersing van de kosten van jeugdzorg. Bij dat laatste moet gedacht worden aan investeringen in preventie en algemene voorzieningen die op termijn moeten leiden tot lagere kosten voor specialistische jeugdhulp. In dit kader stellen we een uitvoeringsprogramma op. Naar aanleiding van voorstaande is de vraag gerechtvaardigd of de taakstelling van € 400.000 op jeugdhulp nog actueel is. Om reden hiervan is een stelpost in de begroting opgenomen van € 300.000. In de Perspectiefnota 2022 komen wij met een voorstel voor een realistische basisomvang van de structurele lasten voor de jeugdhulp en de bandbreedte van de jaarlijks fluctuerende, incidentele lasten (bijvoorbeeld als gevolg van crisissituaties).

6*. Integratie-uitkering Participatie, coronacompensatie

Tekst in de notitie Meicirculaire: De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt door aanvullende compensatie voor het opvangen van de exploitatietekorten van de Sociale Werkbedrijven. Voor dit onderdeel wijzigen de bedragen per gemeente door actualisatie van de verdeling van de WSW-middelen. Deze is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie (gemeten in standardeenheden (SE) per betalende gemeente). De Wsw-verdeling vanaf 2021 is geactualiseerd op basis van de realisaties van het gemiddeld aantal SE in 2020 en de blijfkansen voor de jaren 2021 en verder.

Nadere toelichting bij de begroting:

Toegekend in de meicirculaire € 101.000. De gerealiseerde afname van het uitkeringenbestand in 2021 leidt tot een afname van de uitkeringslasten, het eigen risico en de aanvraag vangnetuitkering voor 2022 en verder. Daarbij zorgt de nieuwe financieringssysteem om trent de loonkostensubsidie voor een extra voordeel.

Bij de uitwerking van het strategisch beleidsplan Voorveld Vitaal Dalfsen zal op termijn circa € 32.000 benodigd zijn.

7*. Voogdij 18+

Tekst in de notitie Meicirculaire: Zoals bekend werd voor dit onderdeel tot en met uitkeringsjaar 2021 een historisch verdeelmodel gehanteerd. Dit geeft jaarlijks schommelingen in de bedragen, daarom gaan we per 2022 over naar een nieuw woonplaatsbeginsel: de voogdijregeling wordt afgeschaft en de gemeente wordt verantwoordelijk voor de kinderen die uit de eigen gemeente ter behandeling worden doorgezonden. Het gaat landelijk om naar schatting 20.000 jongeren die over gaan. Dalfsen blijkt nadeelgemeente te zijn in deze nieuwe systematiek.

Geen nadere uitwerking bij de begroting.

8* Coronacompensatie

Over Coronacompensatie zal in de jaarrekening 2021 gerapporteerd worden, dit valt niet binnen de scope van de begroting 2022-2025.

9*. Wet Open Overheid

Tekst in de notitie Meicirculaire:

Deze initiatiefwet is op 26 januari 2021 door de Tweede Kamer aangenomen en beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. Met dit wetsvoorstel geven de initiatiefnemers zowel de actieve als de passieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe basis, verankeren zij het recht op toegang tot informatie wettelijk en beogen zij de informatievoorziening en informatiehuishouding van het Rijk en decentrale overheden te verbeteren.

De structurele middelen zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Wet Open Overheid, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

Nadere uitwerking bij de begroting:

Dalfsen krijgt in 2022 te maken met 3 nieuwe wettelijke verplichtingen:

- WDO (Wet digitale overheid)
- WMEBV (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer)
- WOO (Wet open overheid)

Voor de taakmutatie in het kader van de nieuwe 'Wet open overheid' ontvangt de gemeente via de meicirculaire voor aankomende jaren € 107.000 oplopend tot € 151.000 in 2025. We hebben besloten om een plan van aanpak te maken in samenhang met de twee andere verplichte projecten. De verwachting is dat deze middelen zéker nodig zullen zijn maar in de begroting is hiervoor nog geen budget opgenomen. Bij de uitwerking van het Projectplan en het separate voorstel aan de raad doen we een beroep op de middelen uit de meicirculaire 2021.

12*. Overige posten

Versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening

Toegekend in de meicirculaire € 12.000 en in de begroting verwerkt : extra budget ad. € 5.000. Via een subsidietoekenning ontvangt Vizier nu in totaal € 13.000 per jaar (gebaseerd op inwoneraantal), de verwachting is dat dit in de komende jaren nog zal stijgen.

Het restant van € 7.000 is aan het begrotingssaldo toegevoegd, mocht er meer budget aangevraagd worden dan zal verwezen worden naar de meicirculaire en dekking uit het begrotingssaldo gehaald worden.

Voorschoolse voorziening peuters

Toegekend in de meicirculaire € 8.000. Er is een plan opgesteld waarin extra budget ad. € 2.000 geclaimd zal worden, bij dit voorstel zal de dekking uit het begrotingssaldo gehaald worden.

Maatschappelijke begeleiding statushouders

Toegekend in de meicirculaire € 40.000. Het extra budget zal niet geclaimd worden aangezien deze taak binnen de bestende middelen uitgevoerd wordt en is daarom aan het begrotingssaldo toegevoegd.

Overzicht claims op taakmutaties in de Meicirculaire

We concluderen dat op onderdelen nog raadsvoorstellen ingediend zullen worden met verzoek om een groter uitgavenbudget wat gerelateerd is aan de meicirculaire. Het beleidsplan heeft een onderbouwing mét cijfers en indicatoren en zal verwijzen naar deze circulaire. Het raadsadvies bevat dan ook antwoord op de vragen: Moeten we dit doen? Willen we dit doen en Hoe gaan we het doen?

Zie hieronder tabel Overzicht taakmutaties meicirculaire 2021 met toelichting over claims ->

